

Uitvoeringsprogramma

Iedere Brunssumer telt mee!

Lokale Inclusie Agenda (2024-2028)

Inhoud

Hoofdstuk 1: Fysieke Toegankelijkheid	3
Hoofdstuk 2: Informatie Toegankelijkheid	6
Hoofdstuk 3: Sociale en Maatschappelijke Toegankelijkheid	8
Hoofdstuk 4: Gelijke Kansen voor Iedere Brunssummer!	10
Hoofdstuk 5: Het Kloppend Hart van Inclusie, de Gemeente Zelf!	12

Hoofdstuk 1: Fysieke Toegankelijkheid

Wat?		Wanneer?	Onderzoeksbudget	Realisatiebudget
1.1 Bij de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Vastgoed en Publieksdiensten (vergunningen) wordt inclusie expliciet opgenomen als vereiste. Zoals benoemd willen we dat in Brunssum iedereen die dat wil ook moet kunnen deelnemen. Hierin krijgt de organisatie “Ongehinderd”* een rol om mee te denken én helpen, samen met de SMO-raad en andere ervaringsdeskundigen. Deze gaan waar nodig aan de voorkant (bijvoorbeeld bij verbouw en nieuwbouwplannen) tekeningen en situaties toetsen op toegankelijkheid. Vervolgens geven zij input om de plannen zo inclusief mogelijk te maken.		Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	€24.000,- Het betreft lasten op basis van de projecten waar bureau Ongehinderd met de gemeente meekijkt.
1.2 We blijven inwoners oproepen om onveilige en/of niet fysiek toegankelijke situaties te melden. Hier zal via gemeentelijke kanalen meer aandacht aan besteed worden. Als er meldingen binnenkomen zullen deze via de normale weg worden afgehandeld.		Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	Geen vaste lasten, o.b.v. de intern besproken meldingen zal er óf een beroep gedaan worden op het budget voor “laaghangend fruit” uit deze agenda óf als het gaat om grotere aanpassingen zal ROV dit via de Berap aanvragen.
1.3 Het verbeteren van de fysieke toegankelijkheid voor een gedeelte van de openbare gebouwen die in het beheer zijn van de gemeente Brunssum.		Vanaf 01-07-2024 Onderzoek zal plaatsvinden in 2024/2025. Uitvoering zal beginnen nadat het onderzoek is afgerond.	€50.000** voor Ongehinderd	€50.000,- voor laaghangend fruit, grotere aanpassingen zullen worden aangevraagd via de afdeling ROV via de Berap.
	1.3.1 In overleg met de SMO-raad en de organisatie ‘Ongehinderd’ samen een verdeling maken welke gebouwen we willen toetsen op de fysieke			

	toegankelijkheid en vervolgens een verdeling afspreken wie wat doet.			
	1.3.2 In overleg met de SMO-raad wordt er een planning gemaakt voor de gebouwen die zij gaan toetsen aan de hand van het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid. Vervolgens zal de SMO-raad haar advies geven in de vorm van een schriftelijk rapport.			
	1.3.3 In samenwerking met de organisatie 'Ongehinderd' wordt er een planning gemaakt voor de gebouwen die zij gaan toetsen aan de hand van het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid. Vervolgens levert 'Ongehinderd' een adviesrapportage per gebouw waarin praktische verbeteradviezen worden gegeven. Aanvullend aan deze adviesrapportage zal een kosten-batenanalyse opgesteld worden, zal er een integraal adviesrapport worden opgesteld en zal de gemeente Brunssum op de website en app van 'Ongehinderd' komen te staan.			
	1.3.4 Op basis van de rapporten die aangeleverd worden door zowel de SMO-raad en 'Ongehinderd' zal verkend worden welke verbeteringen doorgevoerd kunnen worden.			
1.4 De afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Vastgoed gaat daar waar nodig de fysieke toegankelijkheid van speeltuinen in Brunssum verbeteren in lijn met het eerste van de tien adviezen zoals opgenomen in de Kinder Trendrede 2024 van de Kindergemeenteraad Brunssum.	O.b.v. plan Ruimtelijke Ontwikkeling en Vastgoed.	N.v.t.	Financiering zal gaan via de P&C cyclus.	
1.5 We gaan samen met de partners in het centrum, de SMO-raad en 'Ongehinderd' verkennen welke mogelijkheden bestaan om de fysieke toegankelijkheid van de winkels in het centrum te verbeteren. We streven ernaar om door Ongehinderd een MKB Toegankelijke Route te realiseren. Onderdeel van de MKB Toegankelijke Route is dat Ongehinderd toetsen zal uitvoeren en	O.b.v. beschikbaarheid Ongehinderd Streven is 1^e kwartaal 2025.	€10.000,-	O.b.v. de rapportage van Ongehinderd en bijbehorende verkenning van mogelijkheden komen wij bij u terug met een budgetvraag.	

verbeteropties presenteert aan de ondernemers in het centrum. Naar aanleiding van de rapportages van Ongehinderd zullen we verkennen welke mogelijkheden er zijn m.b.t. de financiering van de aanpassingen.			
1.6 We blijven mogelijkheden onderzoeken en verkennen om – op basis van goede ideeën en behoeften van onze inwoners – de fysieke toegankelijkheid te verbeteren.	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	N.v.t.
1.7 We verkennen opties om in het centrum van Brunssum een openbaar toilet te realiseren. Als onderdeel van deze verkenning zullen gesprekken plaatsvinden met partners (horecagelegenheden, supermarkten en/of andere winkeliers) om te kijken of hun toiletten beschikbaar kunnen worden gemaakt voor iedereen. Daarnaast zullen we ook andere opties onderzoeken zoals het nieuw bouwen van een openbaar toilet. De locatie van deze toiletten zal ook onderdeel zijn van deze verkenning als ook de mogelijkheid om openbare toiletten te realiseren in de andere 4 wijken.	01-01-2025 - 30-09-2025	N.v.t.	Op basis van de verkenning wordt er gekeken of het budget past binnen lopende projecten of dat er apart budget zal moeten worden aangevraagd.

**Ongehinderd werkt samen met ondernemers om de toegankelijkheid in winkels, restaurants etc. te verbeteren. Ongehinderd rapporteert altijd vanuit een positieve benadering en zorgt dat de organisatie niet in negatief daglicht wordt gesteld.*

***Dit bedrag is een schatting op basis van een vrijblijvende offerte. Het kan lager als ook hoger uitvallen op basis van de gebouwen die getest worden.*

Hoofdstuk 2: Informatie Toegankelijkheid

Wat?		Wanneer?	Onderzoeksbudget	Realisatiebudget
2.1 Het is voor ons een prioriteit om alle geschreven en gesproken communicatie (bijvoorbeeld, beleidsstukken, brieven, folders, enzovoorts) vanuit de gemeente begrijpelijk en laagdrempelig te houden. Deze ambitie willen we bereiken door de volgende stappen te nemen.				
2.1.1	De websites van de gemeente Brunssum hebben de vereiste certificering. Echter, blijft het een continu proces om de websites op het juiste niveau te houden. De relevante afdelingen binnen de gemeente Brunssum zullen samenwerken om d.m.v. bijvoorbeeld afbeeldingen/pictogrammen, foto's, filmpjes en een voorleesfunctie ervoor te blijven zorgen dat onze websites toegankelijk zijn voor iedereen.	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	N.v.t.
2.1.2	Om onze medewerkers te helpen bij het schrijven op B1 niveau gaan we verkennen of een programma hierbij kan ondersteunen (een voorbeeld van zo'n programma is Klinkende Taal). Het streven is om dit programma voor Microsoft Word te implementeren.	Streven naar implementatie vanaf 01-07-2024	N.v.t.	€4.000,- Dit budget zal worden aangevuld door budget vanuit Communicatie.
2.1.3	Een belangrijk onderdeel van het begrijpelijk maken van de gemeentelijke communicatie is het controleren en waar nodig aanpassen van de "vaste sjablonen" (denk hierbij aan standaard brieven) die de gemeente Brunssum gebruikt.	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	N.v.t.
2.1.4	Onze SMO-raad en ervaringsdeskundigen (denk hierbij aan het testpanel van de Stichting MEE) leveren structureel een bijdrage aan het toegankelijker maken van onze informatie. Dit doen ze op twee manieren. Ten eerste kiest de SMO-raad willekeurig en zonder	Vanaf 01-07-2025	N.v.t.	N.v.t.

	gemeentelijke inspraak naar eigen inzicht één keer per jaar een communicatiemiddel (bijvoorbeeld een brief, beschikking of een bericht op sociale media) en test deze met betrekking tot de informatietoegankelijkheid. Ten tweede zal de gemeente eenmaal per jaar een communicatiemiddel ter controle naar de SMO-raad en/of andere ervaringsdeskundigen sturen. Het doel is dat onze berichtgeving steeds beter aansluit op de ontvangers.			
2.2 We willen naast het begrijpelijk maken van onze informatie ook ervoor zorgen dat deze informatie daadwerkelijk onze burgers bereikt.				
2.2.1	Wij willen dat de informatie terecht komt bij alle onze burgers. Daarom blijft de informatie toegankelijk op locaties die veel bezocht worden zoals, de bibliotheek, de wachtkamer van huisartsen, locaties van het CMWW, etc. Hierbij wordt er nadrukkelijk gekeken waar er informatie mist en op welke wijze we mensen kunnen bereiken die we nu nog niet weten te bereiken. Ook hierbij vragen we input van de SMO-raad en buurtnetwerken.	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	N.v.t.

Hoofdstuk 3: Sociale en Maatschappelijke Toegankelijkheid

Wat?	Wanneer?	Onderzoeksbudget	Realisatiebudget
3.1 Inclusie wordt gekoppeld aan de netwerkbijeenkomst sociaal domein.	Jaarlijks in November	N.v.t.	N.v.t.
3.2 De gemeente Brunssum werkt nauw samen met het CMWW. Zij doen al heel veel op het gebied van sociale inclusie. We zien echter dat niet iedereen op de hoogte is van de activiteiten die het CMWW aanbiedt. Daarom willen we samen met het CMWW (bijvoorbeeld via de websites, sociale media en de gemeentelijke nieuwsbrief) deze activiteiten meer gaan promoten. Om de promotie te optimaliseren zijn we van plan om samen met het CMWW en andere partners binnen het sociaal domein het aanbod te inventariseren. Vervolgens verkennen we opties om dit aanbod te bundelen en te communiceren richting de burger.	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	€10.000,-
3.3 Voor ons als gemeente is het belangrijk dat evenementen die in Brunssum georganiseerd worden toegankelijk zijn voor al onze burgers. Om dit te realiseren zullen we gaan verkennen, in overleg met relevante partners, wat de opties zijn om evenementen in Brunssum zo inclusief mogelijk te maken. Daarnaast blijven we burgers oproepen om ontoegankelijke situaties, ook rondom evenementen, te melden. Deze zullen intern worden besproken.	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	O.b.v. deze verkenning komen wij bij u terug met een adviesrichting en bijbehorende budgetvraag.
3.4 We verkennen, in samenwerking met basis-en/of middelbare scholen, op welke wijze we bewustwording over het belang van inclusie kunnen verbeteren. We denken hierbij aan het betrekken van Discrimantie.nl Limburg (antidiscriminatievoorziening). Daarnaast verkennen we de rol die de kindergemeenteraad hierin kan spelen.	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	N.v.t.
3.5 We gaan onderzoek doen naar wat sporters met een beperking nodig hebben om te kunnen blijven sporten. Het doel hiervan is om te kijken hoe wij als gemeente kunnen helpen om het aanbod passend te maken voor iedereen.	01-07-2024 - 30-06-2025	Deze kosten zullen worden betaald vanuit het budget van Sport.	N.v.t.

Op basis van dit onderzoek worden plannen gemaakt voor de toekomst.	01-07-2025 - 31-12-2025		
---	-------------------------------	--	--

Hoofdstuk 4: Gelijke Kansen voor Iedere Brunssummer!

Wat?	Wanneer?	Onderzoeksbudget	Realisatiebudget
Verdraagzaamheid			
Anti-discriminatie			
4.1 Meer aandacht voor de Antidiscriminatie voorziening door het inzetten van gemeentelijke kanalen zoals sociale media en de gemeentelijke nieuwsbrief.	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	N.v.t.
4.2 We gaan de gevolgen van discriminatie en intolerantie meer onder de aandacht brengen van onze inwoners – om een preventieve werking te stimuleren. Daarom zetten we activiteiten op om de bewustwording rondom dit thema te vergroten. Welke activiteiten dit precies gaan worden zijn we tijdens het schrijven van de nota aan het verkennen.	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	Budget hiervoor is beschikbaar vanuit het rijk.
LHBTIQ+			
4.3 Om een veilige situatie te realiseren voor mensen uit de LHBTIQ+ gemeenschap is het belangrijk dat de omgeving open en tolerant is. Wij willen hieraan bijdragen door structureel meer aandacht te geven aan seksuele- en genderdiversiteit via de gemeentelijke kanalen.	Jaarlijks in April en December Beginnend in December 2024	N.v.t.	N.v.t.
4.4 We verkennen opties om samen te werken met LHBTIQ+ groepen in de regio (zoals Queer Parkstad).	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	N.v.t.
Laaggeletterden			
4.5 Het begrip voor en bewustwording van de problemen die laaggeletterden ervaren willen wij blijvend bevorderen. Daarom zal er hiervoor extra aandacht komen op de Wereld Alfabetiseringsdag en de daaromheen geplande Week van Lezen en Schrijven. Daarnaast zetten we samen met bijvoorbeeld de bibliotheek acties op om laaggeletterdheid te verminderen.	Jaarlijks in September	N.v.t.	N.v.t.

	<i>De rest van de activiteiten die hier eveneens betrekking op hebben zijn uitgewerkt bij het speerpunt toegankelijke informatie.</i> 4.6 We blijven in gesprek met maatschappelijke partners en onderwijs om ontwikkelingen te monitoren en vroegtijdig te signaleren.			
--	---	--	--	--

* De data zoals genoemd in bovenstaande tabellen zijn streefdata.

Hoofdstuk 5: Het Kloppend Hart van Inclusie, de Gemeente Zelf!

Wat?	Wanneer?	Onderzoeksbudget	Realisatiebudget
5.1 Er komt een paragraaf 'Inclusie' in onze Besluit, Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) (collegevoorstellen). Onder dit kopje vermelden we hoe en wat we gedaan hebben om met het voorstel de inclusiviteit te verbeteren en wie hierbij betrokken is en/of gaat worden (ervaringsdeskundigen, SMO-raad en/of anderen).	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	N.v.t.
5.2 Om het thema inclusie binnen de organisatie en beleidsontwikkelingen de aandacht te (blijven) geven die het verdient, is een integrale aanpak noodzakelijk. Daarom worden alle relevante teams die kunnen bijdragen aan inclusie meegenomen in de speerpunten in deze nota.	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	N.v.t.
5.3 Inclusie wordt als product opgenomen in de Planning & Control Cyclus, zodat het automatisch meegaat in de begroting en verantwoordingscyclus.	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	N.v.t.
5.4 We benoemen een coördinator/coördinatrice inclusie binnen de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling (MO). Het doel van de coördinator/coördinatrice is breder dan alleen het coördineren van de uitvoering van de acties zoals benoemd in deze uitvoeringsagenda. Hij/zij zal ook de uitvoering moeten organiseren, monitoren en de voortgang hiervan bewaken. Daarnaast is het zijn/haar taak om zijn/haar collega's aan te jagen om het thema inclusie de positie te geven wat het verdient. Naast het interne gedeelte is ook het externe proces onderdeel van het takenpakket van de coördinator/coördinatrice inclusie. Ook zal die tips geven om onze BBV's in dit opzicht te verbeteren. Vanuit het management wordt er aangestuurd dat er organisatie breed, dus elke afdeling, aandacht heeft voor inclusie. Bij signalering dat een afdeling en/of een individu zich niet houdt aan de actiepunten in deze Lokale Inclusie Agenda zal de coördinator/coördinatrice inclusie hierover in gesprek gaan met de betrokkenen.	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	Tot en met augustus 2024 zal worden geëvalueerd wat de benodigde capaciteit is m.b.t. deze functie. Als blijkt dat er te weinig capaciteit is binnen de bestaande formatie, zal via de begroting 2025 structureel meer middelen gevraagd worden om deze te vergroten.
5.5 We houden jaarlijks een wijkschouw waarbij medewerkers van de gemeente Brunssum op pad gaan met iemand met een beperking	Jaarlijks in Maart, eerste in	N.v.t.	€4.000,-

(ervaringsdeskundigen) om zo inclusie en toegankelijkheid bijzondere aandacht te geven. Hier kan de SMO-raad ook een rol in gaan spelen. Naar aanleiding van deze wijkshouwen wordt ook verkend hoe we de looproutes in de gemeente Brunssum het beste in kaart kunnen brengen. Dit gaan we doen in samenwerking met lokale partners (denk hierbij bijvoorbeeld aan de SMO-raad).	Maart 2025		
5.6 We gaan klantreizen* inzetten om aan de ene kant de bewustwording onder medewerkers van de gemeente Brunssum te vergroten en aan de andere kant bepaalde processen waar mogelijk te stroomlijnen.	01-01-2025 - 31-12-2025	N.v.t.	N.v.t.
5.7 Als er vanuit de gemeente burgers worden uitgenodigd voor een bijeenkomst, zal er in de toekomst expliciet gevraagd blijven worden of mensen speciale hulp en/of voorzieningen nodig hebben om deel te kunnen nemen.	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	N.v.t.
5.8 Bij het onboarding programma** van nieuwe medewerkers besteden we eveneens aandacht aan het belang van inclusie (bijvoorbeeld het belang van toegankelijke communicatie).	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	N.v.t.
5.9 Vanuit het VN-verdrag Handicap is er een verplichting gelegd bij gemeenten om discriminatie op basis van handicaps te minimaliseren. Wij als gemeente beogen de artikelen zoals die opgenomen zijn in het VN-verdrag te borgen in het gemeentelijk beleid. Zoals in de Wmo, de Participatiewet, de Jeugdwet, (passend) onderwijs, sport, recreatie, cultuur en openbare ruimte.	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	N.v.t.
5.10 Bij het herschrijven van bestaande verordeningen wordt inclusie meegenomen als pijler. Bij het opstellen van nieuwe verordeningen zal dit ook gebeuren.	Vanaf 01-07-2024	N.v.t.	N.v.t.

** Een klantreis is de totale weg, met alle contactpunten, die een inwoner aflegt om een dienst van de gemeente te gebruiken.*

***Een onboarding programma is de begeleiding die alle nieuwe medewerkers krijgen met als doel om de nieuwe medewerkers op korte termijn goed te laten functioneren binnen de organisatie.*